

З глибоким сумом сповіщаємо, що 25 травня 2015 року пішов з життя видатний вчений-механік у галузі динаміки рідинних ракетних двигунних установок і складних гідромеханічних систем, радник Президії НАН України, почесний директор Інституту технічної механіки НАН України і ДКА України, Заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії СРСР в галузі науки і техніки, Державної премії України в галузі науки і техніки, премії НАН України ім. М.К. Янгеля академік НАН України Віктор Васильович Пилипенко.

Віктор Васильович Пилипенко народився 15 листопада 1935 р. у м. Запоріжжя. У 1959 р. закінчив з відзнакою Дніпропетровський державний університет. У 1959–1966 рр. працював у ДП «КБ «Південне». З 1966 р. – в Дніпропетровському відділенні Інституту механіки АН України (з 1980 р. – Інститут технічної механіки НАН України) на посадах старшого наукового співробітника, завідувача відділу, заступника керівника Відділення, керівника відділення. З 1980 по 2003 р. В.В.Пилипенко очолював інститут, а з 2003 р. перебував на посаді почесного директора. З 1985 р. – член Президії НАН України, у 1985–2008 рр. – голова Придніпровського наукового центру НАН України та МОН України, 1993–2004 рр. – академік-секретар Відділення механіки НАН України.

В.В. Пилипенко – ініціатор запровадження таких нових наукових напрямів, як дослідження динаміки рідинних ракетних двигунів (РРД) та поздовжньої стійкості рідинних ракет з урахуванням кавітаційних явищ у шнековідцентрових насосах; використання ефектів гідродинамічної кавітації для інтенсифікації різноманітних технологічних процесів: диспергування, емульгування, буріння свердловин, очищення поверхонь. Запропонував нові методи розрахунку теплових режимів в елементах конструкцій літальних апаратів. Розробив методологію теоретичного аналізу деяких класів аварійних ситуацій у РРД. Виконав теоретичні та експериментальні дослідження динаміки кавітаційних явищ у шнековідцентрових насосах рідинних ракетних двигунів, результати яких дозволили сформулювати нові уявлення про динамічні процеси в РРД.

Створив теорію низькочастотних кавітаційних автоколивань у насосних системах живлення РРД та розробив ефективні способи і засоби усунення цих автоколивань. Вирішив ряд проблемних питань динаміки РРД, у тому числі пов'язаних з математичним моделюванням процесу запуску двигуна з урахуванням кавітаційних явищ у шнековідцентрових насосах. Створив нелінійну теорію поздовжніх коливань рідинних ракет-носіїв, розробив теоретичні методики аналізу динамічної сумісності РРД з конструкцією носіїв, які не мають аналогів в Україні та за кордоном. Результати теоретичних прогнозів поздовжньої стійкості ракет космічного призначення «Зеніт-2SL», «Зеніт-3SL», «Зеніт-2SLБ» і «Зеніт-3SLБ» було впроваджено в ДП «КБ «Південне».

Запропонував принципово нові ефективні демпфуючі пристрої для забезпечення поздовжньої стійкості рідинних ракет-носіїв і пневматичні системи віброзахисту, які можуть застосовуватися в ракетно-космічній техніці для віброзахисту космічних апаратів, а також в автомобільній та автотракторній техніці. Розробив основи теорії й проектування принципово нових кавітаційних генераторів коливань тиску рідини, використання яких дозволило істотно інтенсифікувати широке коло технологічних процесів. Розробив і впровадив у практику нові перспективні екологічно чисті технології й пристрої для кавітаційно-імпульсної гідроабразивної обробки різних поверхонь, у тому числі металевих поверхонь ракетних конструкцій. Ці технології знайшли застосування в різних галузях промисловості, зокрема металургії, машинобудуванні, лакофарбовій промисловості.

Академік НАН України В.В. Пилипенко – автор понад 375 наукових праць, у тому числі 93 винаходів. Підготував 3 докторів та 19 кандидатів наук.

За видатні досягнення Віктора Васильовича було обрано президентом Українського товариства інженерів-механіків, членом Європейської академії наук, Міжнародної академії астронавтики, Російської академії космонавтики ім. К.Е. Ціолковського, Американського товариства інженерів-механіків, почесним членом Міжнародної академії авторів відкриттів та винаходів, нагороджено орденами Трудового Червоного Прапора, Жовтневої Революції, князя Ярослава Мудрого V і IV ступенів, «За розбудову України» ім. Михайла Грушевського.

Наукова громадськість, колеги, друзі та учні широко сумують з приводу смерті Віктора Васильовича та висловлюють співчуття його рідним і близьким.

Прощання з В.В.Пилипенком відбудеться 26 травня 2015 року з 11.00 в Палаці культури машинобудівників м. Дніпропетровська (вул. Робоча, 166).